

Bryssel, 4. toukokuuta 2022
(OR. en)

8685/22

COSI 113
JAIEX 41
CORDROGUE 40
CT 74
COPS 185
CRIMORG 58
IXIM 106
ENFOPOL 228
ENFOCUSTOM 72
JAI 571

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	11413/20
Asia:	Ehdotus selvitykseksi Euroopan parlamentille ja kansallisille parlamenteille sisäisen turvallisuuden operatiivisen yhteistyön pysyvän komitean työskentelystä ajalla heinäkuu 2020 – joulukuu 2021

Neuvosto tiedottaa Euroopan parlamentille ja kansallisille parlamenteille sisäisen turvallisuuden operatiivisen yhteistyön pysyvän komitean (COSI) työskentelystä SEUT 71 artiklan ja pysyvän komitean perustamisesta annetun neuvoston päätöksen 2010/131/EU 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena selvitys Euroopan parlamentille ja kansallisille parlamenteille pysyvän komitean työskentelystä heinäkuusta 2020 joulukuuhun 2021.

Valtuuskuntia pyydetään toimittamaan selvitysehdotusta koskevat kirjalliset kommentit ja tekstiehdotukset viimeistään 20. toukokuuta 2022 osoitteeseen cosi@consilium.europa.eu.

**Selvitys Euroopan parlamentille ja kansallisille parlamenteille sisäisen turvallisuuden
operatiivisen yhteistyön pysyvän komitean (COSI) työskentelystä heinäkuusta 2020
joulukuuhun 2021**

Sisällys

1. YHTEENVETO	4
2. HORIZONTAALISET ASIAT	9
a. EU:n turvallisuusunionistrategia sekä sisäinen turvallisuus ja Euroopan poliisikumppanuus	9
b. Covid-19-pandemian vaikutukset	10
c. Teknologian kehitys ja sisäinen turvallisuus	11
3. TERRORISMIN TORJUNTA	12
a. EU:n toimet, prioriteetit ja jatkotoimet	12
b. EU:n uhka-arviointi terrorismintorjunnan alalla	13
c. EU:n Afganistania koskeva terrorismintorjunnan toimintasuunnitelma	13
4. EMPACT (Euroopan monialainen rikosuhkien torjuntafoorumi)	15
5. JÄRJESTÄYTYNYT JA VAKAVA KANSAINVÄLINEN RIKOLLISUUS	17
a. Järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskeva EU:n strategia vuosiksi 2021–2025	17
b. Rahanpesun torjunta – vaikutukset sisäiseen turvallisuuteen	17
c. Muuttajien salakuljetusta koskeva EU:n toimintasuunnitelma – operatiiviset näkökohdat	18
6. DIGITAALIALA	19
a. EU:n sisäisen turvallisuuden innovaatiokeskus	19
b. TEKOÄLY	20
c. Salaus	21
d. Lainvalvontaviranomaisten rooli kyberturvallisuuden alalla	22

7. SISÄISEN JA ULKOISEN TURVALLISUUDEN VÄLINEN YHTEYS	23
a. YTPP:n ja oikeus- ja sisäasioiden alan yhteistyö:	
strateginen kompassi / YTPP-siviilialan sopimus.....	23
8. COSIN TUKIRYHMÄN TEHTÄVÄT	23
9. LOPUKSI	24
LIITE I – LYHENTEET	25
LIITE II – EMPACTIN TIETOSIVU, OPERATIIVISET TOIMINTASUUNNITELMAT	
2020	26

Tämä on kahdeksas sisäisen turvallisuuden operatiivisen yhteistyön pysyvän komitean (COSI) työskentelyä koskeva selvitys Euroopan parlamentille ja kansallisille parlamenteille. Se perustuu SEUT 71 artiklaan ja sisäisen turvallisuuden operatiivisen yhteistyön pysyvän komitean (COSI) perustamisesta annetun neuvoston päätöksen 2010/131/EU 6 artiklan 2 kohtaan, jossa säädetään, että neuvosto tiedottaa Euroopan parlamentille ja kansallisille parlamenteille pysyvän komitean työskentelystä.

Selvityksessä esitetään COSIn toiminta kaudella heinäkuu 2020 – joulukuu 2021 Saksan, Portugalin ja Slovenian puheenjohtajakausiensa aikana.

1. YHTEENVETO

COSI on Saksan, Portugalin ja Slovenian puheenjohtajakolmikron kaudella toimeksiantonsa mukaisesti edelleen helpottanut, edistänyt ja lujittanut EU:n jäsenvaltioiden sisäisen turvallisuuden alalla tekemän operatiivisen yhteistyön koordinoitua. Tässä ominaisuudessa COSI on toiminut seuranta-, neuvonta- ja päätöksentekuelimenä, jossa on korkean tason edustus ja asiantuntijoita kaikista EU:n jäsenvaltioista ja tarvittaessa asiaa koskevista oikeus- ja sisäasioiden virastoista, ja luonut yhteisvaikutuksia poliisin, tullin, rajavartiolaitoksen ja oikeusviranomaisten sekä muiden asiaankuuluvien toimijoiden välillä.

Heinäkuun 2020 ja joulukuun 2021 välisellä kaudella COSI ohjasi useiden **horisontaalisten aiheiden** kehitystä ja edistymistä ja tuki konkreettisten operatiivisten tulosten saavuttamista. COSIn roolia olisi korostettava erityisesti keskusteluissa, joiden aiheilla on strategista ja horisontaalista merkitystä sisäisen turvallisuuden yhteisölle, mukaan lukien teknologian kehityksen vaikutus, sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden yhteydet ja lainvalvontaviranomaisten pääsy tietoihin. COSI edistää lähentymistä muilla politiikan aloilla, kuten sisämarkkinat, käsiteltävillä aihealueilla, joilla on suoria vaikutuksia sisäiseen turvallisuuteen. COSilla on tärkeä rooli strategisen ja operatiivisen tason rajapinnassa, jossa se varmistaa strategisten suositusten ja operatiivisten toimien johdonmukaisuuden.

Komitea seurasi **EU:n uuden turvallisuusunionistrategian sekä sisäisen turvallisuuden ja Euroopan poliisikumppanuuden** kehitystä, keskusteli niistä ja laati niistä ehdotuksen neuvoston päätelmiksi. Kyseisten strategian ja kumppanuuden avulla vahvistetaan Euroopan unionin sisäistä turvallisuusympäristöä koskeva yhteinen toimintatapa ja tehostetaan sitä. Tähän pyritään muun muassa vahvistamalla rajatylittävää yhteistyötä, vaihtamalla tietoja ja tehostamalla tiedustelutietoon perustuvia yhteisiä operatiivisia toimia. Keskustelut pohjautuivat edellisen puheenjohtajakolmikron (Romania, Suomi ja Kroatia) työhön sisäisen turvallisuuden tulevasta suunnasta COSI:ssa. Kaikissa näissä keskusteluissa keskeisiä teemoja olivat sekä strategian että toiminnan jatkuvuus sekä nykyisten toimenpiteiden johdonmukainen toteutus ja tarve laatia yhtenäinen, yhteisesti sovittu ja toteutuskelpoinen toimielinten välinen toimintaohjelma.

COSI on covid-19-pandemian puhkeamisen jälkeen seurannut tiiviisti pandemian vaikutuksia sisäiseen turvallisuuteen. Saksan puheenjohtajakaudella käydyissä keskusteluissa keskityttiin antamaan lainvalvontaviranomaisille asianmukaiset välineet ja ohjeet **turvallisten viestintäkanavien** käytön varmistamiseksi. Tavoitteena oli taata toimijoille turvallinen ja varma tapa koordinoida toimintaansa aikana, jolloin fyysiset kokoukset eivät olleet mahdollisia. Keskusteluissa korostui myös lainvalvontaviranomaisten ratkaiseva rooli kyberrikollisuuden torjunnassa.

Portugalin puheenjohtajakauden alussa käynnistyi yleinen covid-19-rokotuskampanja Euroopan unionissa. Tässä yhteydessä komitea keskusteli tukiryhmän kokoonpanossa tiedustelutietoihin perustuvasta asianmukaisesta reagoinnista ja varautumisesta **covid-19-rokotteisiin liittyvään petolliseen toimintaan**.

Lisäksi COSI tuki Slovenian puheenjohtajakaudella koordinoitun eurooppalaisen toimintatavan käyttöönottoa tarkoituksena **ehkäistä covid-19-elpymisvaroihin liittyvää rikollisten soluttautumista**.

Teknologian kehitys on merkittävä muutostekijä yhteiskuntamme kaikilla aloilla, myös rikosoikeusjärjestelmissä ja lainvalvonnassa. Tästä syystä COSIn asialistan monialaisena aiheena ovat haasteet, joita sisäiseen turvallisuuteen kohdistuu maailmassa, jossa hyödynnetään yhä enemmän teknologian ja digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia. Tässä yhteydessä on erityisen tärkeää, että oikeus- ja sisäasioiden yhteisöt voivat osallistua käynnissä olevaan keskusteluun, jotta kaikki asiaankuuluvat yleiset edut voidaan ottaa huomioon.

Asiaankuuluvien tietojen säilyttäminen ja niihin pääsy, niiden analysointi ja niihin perustuva toiminta laissa säädettyjen valtuuksien puitteissa on olennainen osa lainvalvontatyötä. Sillä on keskeinen merkitys sen varmistamisessa, että rikosoikeusjärjestelmillä ja lainvalvontaviranomaisilla on pääsy tietoihin digitaalisessa ympäristössä samalla tavoin kuin verkon ulkopuolella, mukaan lukien salatut viestintätiedot ja sähköinen todistusaineisto. Tilannetta pahentaa se, että rikolliset pystyvät hyödyntämään teknologian kehitystä rajattomasti. COSI on korostanut, että yleisen digitaalipolitiikan kehittämisestä on oltava hyötyä myös oikeus- ja sisäasioiden alalla samalla, kun puututaan siihen liittyviin riskeihin ja minimoidaan ne. Tämä puolestaan edellyttää lukuisten eri politiikanalojen, kuten sisämarkkina-, televiestintä-, salausta- ja tietosuojapolitiikan, pitkälle vietyä koordinoitua.

Teknologian kehitykseen liittyvät kysymykset, kuten kyberturvallisuus, kyberrikollisuus ja tekoäly, ovat tulleet yhä näkyvämmiksi muun muassa covid-19-pandemian vuoksi, kun rikollinen toiminta on siirtynyt yhä enemmän verkkoon.

COSI suhtautui myönteisesti **EU:n sisäisen turvallisuuden innovaatiokeskuksen** perustamiseen yhteiseksi monialaiseksi ja virastojen yhteiseksi innovointifoorumiksi, jolla tuetaan unionin sisäisen turvallisuuden parantamiseen ja vahvistamiseen tähtäävää tutkimusta ja innovointia. Keskukseen tehtävänä on toimia foorumina, joka tukee jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisia innovatiivisten ratkaisujen löytämisessä tuleviin haasteisiin ja niiden toteuttamisessa perusoikeuksien kanssa yhteensopivien räätälöityjen välineiden avulla.

Puheenjohtajakolmikον kaudella keskityttiin **tekoälyä** koskeviin keskusteluihin, kun komitea käsitteli sekä tekoälyjärjestelmien käytön lainvalvontaviranomaisille tarjoamia mahdollisuuksia että seurauksia siitä, että lainvalvonnan kannalta tärkeitä välineitä luokitellaan suuren riskin tekoälysovelluksiksi ja niiden tietyt käyttötarkoitukset kielletään (kasvojentunnistus julkisilla paikoilla lainvalvontatarkoituksia varten). COSI korosti, että oikeus- ja sisäasioiden yhteisöjen on saatava äänensä kuuluviin asiaankuuluvassa työryhmässä (televiestintä) käytävissä tekoälysäädöstä koskevissa neuvotteluissa ja että sisäiseen turvallisuuteen liittyvät näkökohdat on tärkeää sisällyttää yleiseen sääntelykehykseen.

COSI keskusteli myös **salauksen** käyttöön liittyvistä haasteista ja mahdollisuuksista lainvalvontaviranomaisten näkökulmasta. Kolmen puheenjohtajakauden aikana komiteassa käytyjen keskustelujen ytimessä olivat tarve löytää tasapaino yksityisyyttä koskevan oikeuden ja turvallisen verkkoviestinnän välillä sekä se, että toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava laillinen pääsy tietoihin rikostutkintatarkoituksissa.

COSI edisti neuvoston joulukuussa 2020 hyväksymään salausta koskevaan päätöslauselmaan liittyvää työtä. Sen lisäksi, että on löydettävä oikea tasapaino yksityisyyden suojan verkossa ja lainvalvontatarpeiden välillä, on korostettava, ettei tämän tavoitteen saavuttamiseksi ole ennalta määritettyjä ratkaisuja eikä teknologisia oikoteitä. Sen sijaan tuotannonalan kanssa on käytävä ennakoivaa vuoropuhelua, johon osallistuvat myös tutkijat ja tiedeyhteisö, jotta voidaan tunnistaa, kehittää ja arvioida ratkaisuja, jotka ovat oikeudellisesti kestäviä ja teknisesti toteuttamiskelpoisia ja joiden avulla tämä ratkaisevan tärkeä tasapaino voidaan saavuttaa. COSIn pyynnöstä EU:n innovaatiokeskus tukee tätä työtä aktiivisesti.

Komitea korosti myös lainvalvontaviranomaisten tärkeää roolia **kyberturvallisuudessa** ja kyberrikollisuuden torjunnassa ja korosti, että nämä työskentelyn kaksi osa-aluetta on yhdistettävä, jotta voidaan luoda olennaisten uhkien torjumisen yhdenmety ja koordinoitumpi toimintatapa.

Terrorismin torjunta oli edelleen yksi pitkäaikaisista prioriteeteista COSIn asialistalla. Terrorismin torjuntaa koskevan uhka-arvioinnin lisäksi erityistä huomiota kiinnitettiin **terrorismin syyllistyviin vierastaistelijoihin**, myös palaaviin vierastaistelijoihin, **terroristiseen verkkosisältöön ja henkilöihin, joiden katsotaan aiheuttavan terrorismin tai väkivaltaisten ääriliikkeiden uhkan (Gefährder)**. Jäsenvaltiot ovat laatineet yhteisen tulkinnan ja yhteiset ohjeelliset kriteerit viimeksi mainittuja henkilöitä koskevien tietojen tutkimiseksi. COSI hyväksyi menettelyn luotettavilta kolmansilta mailta saatujen, terrorismin syyllistyviä vierastaistelijoida koskevien tietojen syöttämiseksi Schengenin tietojärjestelmään (SIS). Näin saadaan parempi käsitys EU:n ja kansallisen lainsäädännön tarjoamista mahdollisuuksista. Slovenian puheenjohtajakaudella keskityttiin Länsi-Balkaniin ja käsiteltiin COTER-valiokunnan kanssa sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden väliseen yhteyteen liittyviä kysymyksiä. COSI tarkasteli Afganistanin tilannetta talebanin valtaannousun jälkeen ja ilmaisi syyskuussa 2021 tyytyväisyytensä **Afganistania koskevaan terrorismintorjunnan toimintasuunnitelmaan**, jolla vastataan Afganistanin tilanteesta unionin sisäiseen turvallisuuteen mahdollisesti kohdistuviin kumulatiivisiin vaikutuksiin.

COSI toteutti edelleen keskeistä ohjaustehtäväänsä **EMPACTissa (Euroopan monialainen rikosuhkien torjuntafoorumi)**, josta tuli neuvoston maaliskuussa 2021 tekemän päätöksen myötä pysyvä väline vakavan ja järjestäytyneen kansainvälisen rikollisuuden torjunnassa. EMPACTin toimeksiannon mukaisesti COSI jatkoi tukiryhmänsä avustuksella operatiivisten toimintasuunnitelmien täytäntöönpanon arviointia ja seurasi jäsenvaltioiden ja muiden asiaankuuluvien toimijoiden osallistumista varmistaakseen toimien tehokkaan täytäntöönpanon.

Komitea tarkasteli raportointikaudella EMPACT-syklistä 2018–2021 tehdyn **riippumattoman arvioinnin** tuloksia, joista kävi ilmi tämän välineen merkityksellisyys, vaikuttavuus, tehokkuus ja johdonmukaisuus.

COSI pyrki määrittämään uudet **EU:n rikostorjunnan painopisteet tulevaa EMPACT-sykliä 2022–2025 varten** vakavaa ja järjestäytyntä rikollisuutta koskevan EU:n uhakuva-arvion 2021 pohjalta. Neuvosto hyväksyi rikostorjunnan painopisteet toukokuussa 2021.

Painopisteissä korostettiin, että EMPACTin näkyvyyttä on parannettava järjestäytyneen ja vakavan kansainvälisen rikollisuuden torjunnassa saatujen vankkojen operatiivisten tulosten korostamiseksi. Tätä varten laadittiin **yhteinen EMPACT-viestintästrategia** ja perustettiin EMPACTin viestintäverkosto parantamaan EMPACTin näkyvyyttä pitkällä aikavälillä.

COSI suhtautui myönteisesti komission tiedonantoon **järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskevasta EU:n strategiasta vuosiksi 2021–2025** keinona tehostaa lainvalvontaa ja oikeudellista yhteistyötä.

Edellisen puheenjohtajakolmikon aloittaman keskustelun perusteella Saksan, Portugalin ja Slovenian kolmikko pyrki tehostamaan talousrikostutkintaa EU:ssa. COSI ilmaisi tukensa **rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa** koskevalle uudelle lainsäädäntöpaketille, jolla on merkittävä vaikutus oikeus- ja sisäasioiden yhteisöön.

Muuttajien salakuljetusverkostojen toiminta on jatkunut covid-19-pandemiasta ja lainvalvontatoimien kehityksestä huolimatta. Komitea kehottikin tehostamaan EU:n ulkorajojen suojelua ja aloitti keskustelun hiljattain ehdotetusta **muuttajien salakuljetusta koskevasta toimintasuunnitelmasta (2021–2025)**. Se piti myönteisenä EU:n ja jäsenvaltioiden viranomaisten välistä koordinoitua lähestymistapaa ja asiaankuuluvien EU:n oikeus- ja sisäasioiden virastojen osallistumista.

YTPP-siviilialan sopimuksen hyväksymisen jälkeen on jatkettu YTPP-siviilirakenteiden ja oikeus- ja sisäasioiden alan toimijoiden välisiä yhteistyöhön sekä synergian ja täydentävyyden vahvistamiseen liittyviä toimia. **Sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden välisen yhteyden** puitteissa COSI ja poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea (PTK) keskittyivät kehittämään johdonmukaista EU:n toimintaa ja vahvistamaan siviilikriisinhallintaa EU:n ja jäsenvaltioiden sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden painopisteiden mukaisesti. Ne muun muassa viimeistelivät siviilialan sopimukseen sisältyvät pienoistoiminta-ajatukset, joissa määritetään mahdollisuudet tällaiseen yhteistyöhön useilla rikollisuuden aloilla ja sisällytetään ne tehokkaasti operaatioiden suunnitteluun. Lisäksi COSI keskusteli pian hyväksyttävän strategisen kompassin laatimisesta.

2. HORISONTAALISET ASIAT

a. EU:n turvallisuusunionistrategia sekä sisäinen turvallisuus ja Euroopan poliisikumppanuus

COSI keskusteli komission laatimasta uudesta **EU:n turvallisuusunionistrategiasta**¹, jonka tavoitteena on tarkastella ja käsitellä unionin sisäistä turvallisuutta omana ekosysteeminään. Strategiaan oli liitetty myös huumausainetoimintasuunnitelma², toimintasuunnitelma ampuma-aseiden laittoman kaupan torjumiseksi³ ja toimintasuunnitelma lapseen kohdistuvan seksuaaliväkivallan torjumiseksi⁴. Syyskuussa 2020 COSI vahvisti laajan yksimielisyyden paketista ja korosti innovointiin ja murrokselliseen teknologiaan liittyvien kysymysten, sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden välisen yhteyden, lainvalvontaviranomaisten laillisen tietoihin pääsyn ja yhteentoimivuuden kasvavaa merkitystä.

COSI laati ehdotuksen neuvoston päätelmiksi **sisäisestä turvallisuudesta ja Euroopan poliisikumppanuudesta**⁵. Valtuuskunnat panivat tyytyväisinä merkille puheenjohtajakolmikon (DE-PT-SI) ohjelman ja sellaisia uusia aloitteita koskevat koordinoitimet, joilla parannetaan sisäistä turvallisuutta ja jotka liittyvät EU:n uuteen turvallisuusunionistrategiaan. Päätelmissä esitetään sisäistä turvallisuutta koskevan tehokkaan eurooppalaisen kumppanuuden perustamisen välitavoitteet vuosiksi 2020–2025 ja kuvaillaan tulevat toimet aloilla, joita ovat eurooppalaisen lainvalvontayhteistyön vahvistaminen, uusien teknologioiden käyttömahdollisuuden tärkeys lainvalvontaviranomaisten näkökulmasta, tarve vastata tehokkaasti maailmanlaajuisiin haasteisiin (esim. kansainvälinen järjestäytynyt rikollisuus, terrorismin ehkäiseminen ja torjunta) ja kansainvälisen yhteistyön tehostaminen turvallisuuden alalla sekä rajatylittävän lainvalvontayhteistyön tehostaminen.

¹ 10010/20.
² 9945/20 ADD 1.
³ 10035/20 ADD 1.
⁴ 9977/20.
⁵ 12862/20.

b. Covid-19-pandemian vaikutukset

Covid-19-pandemia ja sen vaikutukset sisäiseen turvallisuuteen ovat olleet COSIn asialistan keskiössä keväästä 2020 lähtien.

Covid-19-pandemia on muuttanut vakavaa ja järjestäytynyttä rikollisuutta ja vaikuttanut myös lainvalvontaviranomaisten toimintaan. Saksan puheenjohtajakaudella COSI keskusteli erityisesti lainvalvontaviranomaisten käyttöön tarkoitetuista **turvallisista viestintäkanavista**⁶⁷, jotka ovat tärkeitä välineitä EU:n sisäisen turvallisuuden ylläpitämiseen tähtäävän yhteistyön vahvistamiseksi ja niiden avulla voidaan välttää joitakin fyysisiin operatiivisiin kokouksiin liittyviä rajoitteita. COSI tuki sellaisen EU:n laajuisen turvallisen viestintäratkaisun kehittämistä, jossa Europolilla on koordinoitavina tehtävänä, ja piti hyödyllisenä etenemissuunnitelman laatimista turvallisen viestinnän laajentamisesta EU:n lainvalvonnassa lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

Pandemia on lisännyt lääkinnällisiin tuotteisiin ja terveyspalveluihin liittyviä rikoksia ja petoksia. COSIn työryhmä käsitteli **covid-19-rokotteisiin liittyviä petoksia**⁸ maaliskuussa 2021 Portugalin puheenjohtajakaudella. Kokouksessa kävi ilmi, että rokotepetokset, valtioiden viranhaltijoihin kohdistuneet petosyritykset, väärennetyjen rokotteiden tai väärin todistusten myynti anonyymiverkossa ja aitojen rokotteiden varkaudet ovat olleet määrältään vähäisiä. Vaikka näitä toimia ei pidetä suurena uhkana, komitea korosti tarvetta seurata kehitystä tiiviisti ja parantaa tiedustelutilannekuvaa vaihtamalla tehokkaasti tietoja jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välillä ja EU:n toimielinten, elinten ja virastojen kanssa, jotta voidaan tarvittaessa vahvistaa valmiutta välittömiin operatiivisiin toimiin.

⁶ 10315/20.

⁷ 12860/1/20 REV 1.

⁸ 7236/21.

COSI käsitteli ensisijaisena asiana covid-19-elpymisvaroihin liittyvää rikollisten soluttautumisen ehkäisemistä⁹. Komitea tarkasteli syyskuussa 2021 pidetyssä Next Generation EU -lainvalvontafoorumin ensimmäisessä kokouksessa laadittuja päätelmiä ja korosti ehkäisevien toimien merkitystä välineenä, jolla varmistetaan, että varat käytetään tarkoitukseensa ja täyttävät tavoitteensa. Neuvostossa käytävän keskustelun valmistelemiseksi COSI kannatti koordinoitun toimintatavan käyttöönottoa elpymisvaroihin liittyvien petosten torjumisessa ja ehkäisemisessä ja korosti oikeus- ja sisäasioiden virastojen välisen yhteistyön ja kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden välisen tehokkaan tietojenvaihdon merkitystä.

c. Teknologian kehitys ja sisäinen turvallisuus

Teknologinen kehitys ja digitalisaatio ovat merkittäviä muutostekijöitä kaikilla aloilla, myös rikosoikeusjärjestelmissä ja lainvalvonnassa. Oikeus- ja sisäasioiden yhteisön on pystyttävä ymmärtämään ja ohjaamaan keskustelua kaikista asiaan liittyvistä kysymyksistä, kuten säädösehdoista, joilla on välitön vaikutus kyseessä olevaan alaan mutta joita käsitellään myös muilla aloilla, kuten tekoälysäädös ja ehdotus digipalvelusäädökseksi. Tämä on saanut tukea oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa ja asiaankuuluvilla oikeus- ja sisäasioiden alan työskentelyfoorumeilla käydyssä keskusteluissa. Kansallisilla koordinoitiprosesseilla on keskeinen rooli, ja niillä olisi varmistettava, että sisäiseen turvallisuuteen liittyvät näkökohdat ohjataan asianmukaisesti neuvotteluja johtavien valmisteluelinten käsiteltäviksi.

⁹ 13679/21.

3. TERRORISMIN TORJUNTA

Vaikka terrori-iskujen määrä ja vaikutukset vähenivät vuosina 2020 ja 2021, terrorismin torjunta säilyi tärkeänä prioriteettina COSIn kokousten asialistalla, ja tähän EU:n turvallisuuteen kohdistuvaan uhkaan vastaaminen edellyttää monialaista toimintamallia. Erityistä huomiota on kiinnitetty meneillään olevaan Afganistanin kriisiin ja sen vaikutuksiin EU:n sisäiseen turvallisuuteen.

a. EU:n toimet, prioriteetit ja jatkotoimet

Puheenjohtajakolmikον kaudella COSI jatkoi terrorismin torjunnan priorisointia ja edisti edellisten puheenjohtajakausien aikana aloitettua työtä, jotta terrorismin ehkäisyä ja torjuntaa koskevaa operatiivista yhteistyötä voitaisiin ohjata strategisesti EU:n tasolla.

COSI hyväksyi myös **menettelyn, jolla arvioidaan kolmansilta mailta saatuja tietoja epäillyistä terrorismiin syyllistyvistä vierastaistelijoista ja tarvittaessa syötetään tiedot Schengenin tietojärjestelmään (SIS)**¹⁰. Puheenjohtajavaltio ja jäsenvaltiot voivat hyödyntää menettelyssä Europolin tarjoamaa teknistä tukea. Vapaaehtoinen menettely käynnistettiin ensimmäisen kerran vuoden 2021 jälkipuoliskolla, ja sen myötä SIS-järjestelmään on lisätty useiden vierastaistelijoiden tiedot. Menettelyä on tarkoitus tarkastella uudelleen vuoden 2022 jälkipuoliskolla.

Terrorismityöryhmässä tehdyn työn pohjalta komitea hyväksyi ehdotuksen lisätoimista, joilla parannetaan sellaisia **henkilöitä** koskevaa lainvalvontayhteistyötä, **joiden katsotaan aiheuttavan terrorismin tai väkivaltaisten ääriliikkeiden uhkan (Gefährder)**¹¹. Tarkoituksena on edistää koordinoitua toimintaa ja tehokasta tietojenvaihtoa Euroopan tasolla.

¹⁰ 13037/20.

¹¹ 13035/20.

b. EU:n uhka-arviointi terrorismintorjunnan alalla

Vakiintuneen menettelyn¹² mukaisesti COSI hyväksyi kullakin puolivuotiskaudella terrorismintorjuntaa koskevaan **EU:n uhka-arviointiin**¹³¹⁴¹⁵ perustuvat suositukset. Kaikissa kolmessa uhka-arviossa suositellaan puuttumaan väkivaltaiseen ääriliikehdintään ja terrorismiin niiden kaikissa muodoissa, kun otetaan huomioon covid-19-pandemian kärjistävä yhteiskunnan polarisoituminen.

Terrorismintorjunnan koordinaattorin laatimien uhka-arvioiden mukaan väkivaltaisen **oikeistolaisen ääriliikehdinnän** aiheuttama uhka on kasvanut. **Väkivaltaisen vasemmistolaisen ja anarkistisen ääriliikehdinnän** aiheuttamaa uhkaa pidetään edelleen vähäisenä mutta kasvavana. Kummankin laidan ääriliikehdinnän kehitys näyttää olevan kytköksissä covid-19-pandemian ja sen sosioekonomisten seurausten kehitykseen ja vastaavan valtioiden asettamiin pandemian hillitsemiseen tähtääviin sääntöihin.

c. EU:n Afganistania koskeva terrorismintorjunnan toimintasuunnitelma

Afganistanissa tapahtuneen talebanin valtaannousun jälkeen puheenjohtajavaltio Slovenia järjesti 31. elokuuta 2021 EU:n sisäministerien ylimääräisen neuvoston istunnon, jossa keskusteltiin maan tapahtumista ja niiden mahdollisista vaikutuksista kansainväliseen suojeluun, muuttoliikkeeseen ja turvallisuuteen. Afganistanin kriisin asettama haaste edellyttää sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden tehostettua koordinoitua.

¹² 13414/1/17 REV 1.

¹³ 12866/20.

¹⁴ 8372/21.

¹⁵ 13682/21.

Syyskuussa 2021 pidetyssä COSIn ja PTK:n kokouksessa valtuuskunnat panivat merkille EU:n Afganistanin erityislähettilään raportin maan kriittisestä humanitaarisesta ja taloudellisesta tilanteesta. Samassa yhteydessä EU:n terrorismintorjunnan koordinaattori esitteli **Afganistania koskevan terrorismintorjunnan toimintasuunnitelman**¹⁶, joka on laadittu koordinoitusti komission yksiköiden, EUH:n, puheenjohtajavaltio Slovenian ja asiaankuuluvien EU:n oikeus- ja sisäasioiden virastojen kanssa. Siinä esitetään 23 toimintasuositusta, jotka on jaettu neljään osa-alueeseen: 1) turvallisuustarkastukset – estetään soluttautuminen; 2) strateginen tiedustelu/ennakointi: varmistetaan, ettei Afganistanista muodostu terroristiryhmien turvapaikkaa; 3) seurataan ja torjutaan propagandaa ja mobilisointia; 4) puututaan järjestäytyneeseen rikollisuuteen terrorismin rahoituksen lähteenä. COSI ja PTK pitivät toimintasuunnitelmaa kattavana perustana tuleville toimille. Valtuuskunnat korostivat, että on tärkeää tehdä yhteistyötä kansainvälisten toimijoiden, alueen maiden ja EU:n oikeus- ja sisäasioiden virastojen kanssa tiedustelu- ja turvallisuusskenaarioiden parantamiseksi.

COSIn valtuuskunnat hyväksyivät toimintasuunnitelman yhden pilarin muodostavan pöytäkirjan, jossa vahvistetaan **menettely EU:n ulkorajat ylittävien tai ylittäneiden henkilöiden turvatarkastusten tiukentamiseksi Afganistanissa tapahtuneen kehityksen seurauksena**¹⁷.

¹⁶ 12315/21.

¹⁷ 13683/21.

4. EMPACT (Euroopan monialainen rikosuhkien torjuntafoorumi)

Euroopan monialainen rikosuhkien torjuntafoorumi (EMPACT) käsittelee järjestäytyneestä ja vakavasta kansainvälisestä rikollisuudesta EU:hun kohdistuvia suurimpia uhkia. EMPACT vahvistaa tiedusteluyhteistyötä sekä strategista ja operatiivista yhteistyötä kansallisten viranomaisten, EU:n toimielinten ja elinten sekä kansainvälisten kumppanien välillä. EMPACT toimii neljän vuoden sykleissä, joissa keskitytään EU:n yhteisiin rikostorjunnan prioriteetteihin.

EMPACTilla on kolme erityispiirrettä. Se **perustuu tiedustelutietoon**, ja kerättyjä tietoja analysoidaan, jotta rikoksiin liittyviä uhkia voidaan arvioida paremmin ja jotta päätöksentekijät voivat paremmin kohdentaa resursseja ja kehittää kohdennettuja rikostorjunnan strategioita ja operaatioita. EMPACT on **monialainen**, ja siihen osallistuvat poliisin lisäksi myös tulli, rajavartijat ja tarvittaessa muut viranomaiset, mukaan lukien yksityinen sektori, jolla voi olla suuri merkitys tiettyjen rikosten (esimerkiksi kyberrikollisuuden) torjunnassa. Kolmas piirre on, että EMPACT pannaan täytäntöön **kokonaisvaltaisen toimintatavan** mukaisesti. EMPACT sisältää sekä operatiivisia että strategisia toimia, ja siinä ei keskitytä ainoastaan torjuntaan vaan siinä sovelletaan myös ennaltaehkäisevää toimintatapaa. Kaiken kaikkiaan rikostorjunnan toimintatapa on hyvin ennakoiva, ja sen ansiosta EMPACT voi COSIn avustuksella ja strategisella ohjauksella sekä COSIn tukiryhmän teknisillä ohjeistuksella muuntaa strategiset tavoitteet konkreettisiksi operatiivisiksi toimiksi. Heinäkuusta 2020 joulukuuhun 2021 ulottuva ajanjakso oli erittäin tärkeä EMPACTille, sillä sen aikana tapahtui merkittävää edistymistä puheenjohtajakolmikon intensiivisen työn ansiosta covid-19:n aiheuttamista haasteista huolimatta.

Kunkin EMPACT-syklin loppupuolella toteutettavan **riippumattoman arvioinnin** tulokset otetaan huomioon seuraavassa syklissä ja jaetaan COSIn edustajille. Lokakuussa 2020 tehdyssä vuosia 2018–2021 koskeneessa riippumattomassa arvioinnissa¹⁸ todettiin, että **EMPACT on merkityksellinen, vaikuttava, tehokas ja johdonmukainen ja osoittaa EU:n tason lisäarvon.** Arvioinnissa esitettiin kuitenkin **21 suositusta**, jotka liittyivät erinäisiin yksilöityihin aiheisiin. COSIn tukiryhmässä käytyjen perusteellisten keskustelujen pohjalta puheenjohtajavaltio Saksa laati etenemissuunnitelman, jossa hahmotellaan jatkotoimet ja määritellään tärkeimmät toimijat ja ehdotettu aikataulu suositusten täytäntöönpanolle¹⁹.

¹⁸ 11992/20 ADD 1.

¹⁹ 13686/2/20 REV 2.

Puheenjohtajavaltio Portugalin EMPACT-ohjelmaan liittyvänä päätavoitteena oli valmistella **EMPACT-sykliä 2022–2025**. Tässä yhteydessä laadittiin ehdotus **neuvoston päätelmiksi järjestäytynyttä ja vakavaa kansainvälistä rikollisuutta koskevan EU:n toimintapolitiittisen syklin (EMPACT 2022+) pysyvästä jatkamisesta**²⁰. Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto hyväksyi päätelmät maaliskuussa 2021. Edellisen syklin tärkeimpiä muutoksia oli, että EMPACTista tehtiin **pysyvä keskeinen väline**.

COSI pani merkille Europolin laatiman **vakavaa ja järjestäytynyttä rikollisuutta koskevan EU:n uhkakuva-arvion (EU SOCTA 2021)**²¹, jossa esitetään vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden tämänhetkinen tilanne ja odotettavissa oleva kehitys. EU SOCTA ja (puheenjohtajavaltion ja komission laatima) neuvoa-antava toimintapolitiikka-asiakirja²² otettiin huomioon laadittaessa neuvoston toukokuussa hyväksymät **neuvoston päätelmät, joissa vahvistetaan EU:n rikostorjunnan prioriteetit EMPACT-sykliä 2022–2025 varten**²³. Päätelmissä hahmotellaan kymmenen EU:n rikostorjunnan prioriteettia, jotka pannaan täytäntöön 15 operatiivisen toimintasuunnitelman avulla.

Puheenjohtajavaltio Slovenia toteutti EMPACT-syklin 2022–2025 valmisteluun liittyvien neuvoston päätelmien johdosta teknisiä yksityiskohtia koskevia jatkotoimia. Tässä yhteydessä nimettiin operatiivisten toimintasuunnitelmien vetäjät ja avustavat vetäjät. Lisäksi **vuoden 2022 operatiiviset toimintasuunnitelmat hyväksyttiin** ja tarkistettiin²⁴.

EMPACT-viestintä oli raportointikauden keskeinen teema. EMPACTin yhteinen viestintästrategia laadittiin²⁵ ja EMPACTin viestintäverkosto perustettiin.

EMPACT-rahoitus jatkui puheenjohtajakausion ajan, ja EMPACT-rahoitusta käsittelevä tilapäinen työryhmä²⁶ perustettiin avustamaan valtuuskuntia vuoden 2021 EMPACT-rahoituksesta sopimisessa^{27,28}. Kansallisten EMPACT-koordinaattoreiden kokouksissa seurattiin edelleen EMPACTin toimintaa, ja COSIn tukiryhmä ja COSI toteuttivat kokousten perusteella jatkotoimia.

²⁰ 6481/21.
²¹ 6818/21.
²² 7232/21.
²³ 9184/21.
²⁴ 13114/21.
²⁵ 13112/2/21 REV 2.
²⁶ 11773/20.
²⁷ 10372/20.
²⁸ 11502/21.

5. JÄRJESTÄYTYNYT JA VAKAVA KANSAINVÄLINEN RIKOLLISUUS

a. Järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskeva EU:n strategia vuosiksi 2021–2025

Toukokuun 2021 kokouksessa komitea ilmaisi tyytyväisyytensä komission tiedonantoon **järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskevasta EU:n strategiasta vuosiksi 2021–2025** sekä sen tavoitteisiin ja ehdotuksiin²⁹.

Strategian perustana on tarve tehostaa lainvalvonta- ja oikeudellista yhteistyötä, toteuttaa tehokkaita tutkimuksia järjestäytyneen rikollisuuden hajottamiseksi, eliminoida järjestäytyneen rikollisuuden tuottama hyöty ja estää rikollisten soluttautuminen lailliseen talouteen sekä tehdä tämän alan lainvalvontaviranomaisista ja oikeuslaitoksesta digitaaliaikaan soveltuvia.

Tässä yhteydessä komissio on määrittänyt EMPACTin keskeiseksi välineeksi strategian täytäntöönpanossa, ja COSI korosti, että on tärkeää tehdä korkean riskin rikollisverkostojen torjunnasta yksi EMPACTin prioriteeteista. Valtuuskunnat kannattivat vahvoja toimia, joilla vastataan digitalisaation tutkinta- ja syytetoiminnalle asettamiin haasteisiin.

b. Rahanpesun torjunta – vaikutukset sisäiseen turvallisuuteen

Edeltävän puheenjohtajakolmikon ja COSIn välisten keskustelujen pohjalta neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2020 päätelmät talousrikostutkiminnan tehostamisesta vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi³⁰. Neuvosto pyysi komissiota tehostamaan rahanpesun selvittelykeskusten välistä työtä ja tietojenvaihtoa, harkitsemaan oikeudellisen kehyksen parantamista edelleen, jotta kansalliset keskitetyt pankkitilirekisterit voidaan liittää yhteen, harkitsemaan, olisiko virtuaalivarojen oikeudellista kehystä parannettava edelleen ja käynnistämään jäsenmaiden kanssa uudelleen keskustelu tarpeesta rajoittaa käteismaksuja lainsäädännön keinoin EU:n tasolla.

²⁹ 8514/21.

³⁰ 8927/20.

Tässä yhteydessä komissio ehdotti heinäkuussa 2021 uutta lainsäädäntöpakettia **rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnasta**. Komitea ilmaisi syyskuussa 2021 tukensa paketille, jossa otetaan huomioon monet edellä mainituissa neuvoston päätelmissä korostetut seikat.

Rahanpesuntorjuntaviranomaisen perustaminen sai laajaa kannatusta. Sen tehtävä olisi edistää rahanpesun selvittelykeskusten välistä koordinoitua, tukea rahanpesun selvittelykeskuksia niiden analysointivalmiuksien parantamisessa ja tehdä rahanpesun selvittelytiedoista keskeinen lähde lainvalvontaviranomaisille.. Valtuuskunnat suhtautuivat myönteisesti ehdotukseen tiukemmista krypto- ja virtuaalivaroja koskevista säännöistä, jotta voidaan varmistaa jäljitettävyyttä ja kieltää nimettömät kryptovaralompakot³¹.

c. Muuttajien salakuljetusta koskeva EU:n toimintasuunnitelma – operatiiviset näkökohdat

COSI keskusteli marraskuussa 2021 komission esittämästä uudesta **muuttajien salakuljetusta koskevasta toimintasuunnitelmasta (2021–2025)**³². Muuttajien salakuljetusverkostot ovat onnistuneet varsin hyvin mukautumaan kehittyviin lainvalvontatoimiin, matkustusrajoituksiin covid-19-pandemian aikana sekä logistisiin ja ympäristömuutoksiin. Valtuuskunnat pyysivät vahvistamaan EU:n ulkorajojen suojelua asettamalla yhteiset toimintanormit, kun otetaan huomioon myös uudet haasteet, jotka liittyvät valtiollisten toimijoiden harjoittamaan muuttoliikkeen välineellistämiseen. Valtuuskunnat korostivat tarvetta estää tällaiset tilanteet ja kehittää toimintaohjeita. Salakuljetusverkostot hyödyntävät salattuja viestintävälineitä, sosiaalista mediaa ja muita digitaalisia palveluja ja välineitä. COSI kehottikin tehostamaan digitalisointia kyseisen ilmiön torjumiseksi Europolin, muuttajien salakuljetusta tutkivan eurooppalaisen keskuksen, EU:n innovaatiokeskuksen ja Euroopan unionin kyberturvallisuusviraston (ENISA) järjestelmällisen osallistumisen avulla. Lisäksi valtuuskunnat kehottivat soveltamaan kokonaisvaltaista toimintatapaa muuttajien salakuljetuksen torjunnassa, koska noin 50 prosenttia mukana olevista rikollisverkostoista on monialaisia³³.

³¹ 11718/21.

³² 12761/21.

³³ 13678/21.

6. DIGITAALIALA

Covid-19-pandemia pakotti siirtämään toimintaa verkkoon enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Rikollisryhmät hyötyivät tilanteesta ja niiden toiminta laittomilla markkinoilla lisääntyi. Kyberrikollisuudesta, kuten verkkopetoksista ja haitallisen sisällön levittämisestä, kyberturvallisuudesta ja tekoälystä tuli ensisijaisen tärkeitä aiheita. Tämänhetkisen puheenjohtajakolmikon johdolla on keskusteltu useita kertoja tekoälyyn, salaukseen ja kyberturvallisuuteen liittyvistä aiheista.

EU:n sisäisen turvallisuuden innovaatiokeskusta valmisteltiin ja se perustettiin tämän puheenjohtajakolmikon kaudella.

a. EU:n sisäisen turvallisuuden innovaatiokeskus

COSI seurasi **EU:n sisäisen turvallisuuden innovaatiokeskuksen** perustamiseen liittyvää kehitystä edellisen puheenjohtajakolmikon kaudella tehdyn työn perusteella. Keskukseen on määrää toimia yhteisenä monialaisena EU:n foorumina, jolla varmistetaan koordinointi ja yhteistyö kaikkien EU:n ja kansallisten toimijoiden välillä sisäisen turvallisuuden alalla³⁴.

COSI tarkasteli helmikuussa 2021 pidetyssä kokouksessa Europolin esittämää tilannekatsausta keskuksen työryhmän työstä ja komitean jo helmikuussa 2020 vuodelle 2021 määrittämien neljän tehtävän toteuttamisesta³⁵. Valtuuskunnat ilmaisivat myös tukensa puheenjohtajavaltio Portugalin laatimassa asiakirjassa hahmotellulle toimintatavalle, jossa muun muassa kehoitetaan jäsenvaltioita jatkamaan ja vahvistamaan keskukselle antamaansa tukea ja COSIa keskustelemaan keskuksen hallinnosta³⁶.

COSI vahvisti marraskuussa 2021³⁷ EU:n sisäisen turvallisuuden innovaatiokeskuksen

ohjausryhmän kokoonpanon kesäkuussa 2021³⁸ hyväksytyjen sääntöjen mukaisesti.

Ohjausryhmän on määrää hyväksyä keskuksen prioriteetit, jotka on jatkossa tarkoitus hyväksyä neljän vuoden välein ja tarkistaa joka toinen vuosi. Ohjausryhmä hyväksyy prioriteettien pohjalta monivuotisen toteutussuunnitelman, jossa esitetään keskuksen konkreettiset toimet ja hankkeet.

³⁴ 12859/20.

³⁵ 5905/21.

³⁶ 5906/21.

³⁷ 13684/21.

³⁸ 8517/3/21 REV 3.

b. TEKOÄLY

COSI keskusteli epävirallisessa videoneuvottelussa 13. heinäkuuta 2020 **tekoälyn tarjoamista mahdollisuuksista turvallisuuden alalla**³⁹ ja totesi asian olevan erityisen tärkeä lainvalvonnan kannalta kaikkialla EU:ssa. Tekoälyjärjestelmien käyttö voi helpottaa lainvalvontaviranomaisten työtä sekä tukea ja edistää tutkimuksia. COSI korosti kuitenkin myös haasteita, joita tekoälyn käyttöön liittyy erityisesti perusoikeuksien näkökulmasta. Komitea korosti tarvetta vahvistaa luottamusta tekoälyvälineisiin ja määritteli asianmukaisen hallinnoinnin ja suojatoimien tukevan tämä tavoitteen saavuttamista. Puheenjohtajavaltio Saksa kehotti valtuuskuntia kehittämään yhteisen toimintatavan, jonka mukaan lainvalvontaviranomaiset käyttävät tekoälyä kaikkialla EU:ssa, ja omaksumaan dynaamisen asenteen testauksen ja sääntelyn osalta.

COSI aloitti keskustelun tekoälyasetusta koskevan komission ehdotuksen vaikutuksista ja erityisesti rajoituksista, jotka koskevat reaaliaikaisen biometrisen tunnistuksen käyttöä lainvalvontatarkoituksiin ja suuren riskin tekoälysovelluksia⁴⁰. Oikeus- ja sisäasioiden neuvoston pyydettyä selvennystä asetusehdotuksen vaikutuksista lainvalvontaviranomaisiin ja niiden toimintaan puheenjohtajavaltio Slovenia järjesti kokopäiväisen verkkoseminaarin, jossa käsiteltiin jäsenvaltioiden lainvalvonta- ja sisäisen turvallisuuden yhteisöjen asetusehdotusta koskevia jäljellä olevia huolenaiheita. Marraskuussa 2021 pidetyssä COSIn kokouksessa televiestintä- ja tietoyhteiskuntatyöryhmän puheenjohtaja totesi asian olevan luonteeltaan horisontaalinen ja monialainen. Valtuuskunnat ilmaisivat huolensa siitä, että kun asetusehdotusta käsitellään muilla aloilla, sillä on väistämättä merkittäviä vaikutuksia myös oikeus- ja sisäasioiden ja lainvalvonnan alaan.

³⁹ 10726/20.

⁴⁰ 8515/21.

c. Salaus

Salaus on olennainen osa digitaalista maailmaa. COSIn asialistan kärjessä puheenjohtajakolmikον kaudella olivat tarve löytää tasapaino toisaalta turvallisten viestintävälineiden ja yksityisyyden suojan ja toisaalta sen välillä, että lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten on päästävä tietoihin laillisesti rikostutkintatarkoituksissa.

Joulukuussa 2020 käydyn neuvoston keskustelun valmistelemiseksi COSI tarkasteli salauksen nykytilannetta ja jatkotoimia EU:n terrorismintorjunnan koordinaattorin⁴¹ ja komission yksiköiden⁴² toimittamien asiakirjojen pohjalta. Komitea totesi salauksen olevan keskeinen väline, jolla varmistetaan viestinnän ja henkilötietojen yksityisyys, luottamuksellisuus, eheys ja saatavuus, mutta korosti samalla, että sitä voidaan helposti käyttää rikollisiin tarkoituksiin. Tämä aiheuttaa haasteita lainvalvonta- ja oikeusviranomaisille, sillä salaus tekee tietoihin ja viestintäsisältöön pääsystä ja sen analysoinnista erittäin haastavaa tai käytännössä jopa mahdotonta. COSI totesi, että laillisen pääsyn takaaminen toimivaltaisille viranomaisille asiaankuuluviin tietoihin selkeästi määriteltä tarkoitusta eli vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin torjumista varten ei saa vaarantaa perusoikeuksien kunnioittamista (eli oikeutta yksityisyyteen ja henkilötietojen suojaan). Komitea korosti, että EU:n toiminnassa on noudatettava **turvallisuus salauksen avulla ja salauksesta huolimatta** -periaatetta⁴³.

Neuvosto ja komissio totesivat, että on tarpeen kehittää EU:n laajuinen sääntelykehys, jolla varmistetaan tasapaino salattujen tietojen laillisen saatavuuden ja perusoikeuksien tehokkaan suojaamisen välillä. Marraskuun 2021 kokouksessa komitea korosti keskeistä roolia, joka sillä on oltava salauksen jatkotoimista käytävässä keskustelussa, ja muistutti, että alalla tapahtuva teknologinen kehitys ei saa haitata lainvalvontatoimia.

⁴¹ 7675/20.

⁴² 10730/20.

⁴³ 13084/1/20 REV 1.

d. Lainvalvontaviranomaisten rooli kyberturvallisuuden alalla

Kyberturvallisuudella tarkoitetaan viranomaisten tai muiden tahojen verkkojen suojaamista vahingollisilta hyökkäyksiltä ja kyberuhkilta kriittisten tietojen turvaamiseksi. Kyberrikollisuudella tarkoitetaan rikollisten toimia, joilla pyritään käyttämään hyväksi kybertoimintaympäristön inhimillisiä tai turvallisuuteen liittyviä heikkouksia rahan tai tietojen varastamiseksi.

Lainvalvontaviranomaisilla on keskeinen rooli kyberturvallisuuden varmistamisessa ja kyberrikollisuuden tutkinnassa mutta myös kyberhäiriöiden torjunnassa ja ehkäisemisessä⁴⁴. COSI korosti, että kyberturvallisuuden varmistamisen ja kyberrikollisuuden torjumisen eriävät tarpeet ja toimintatavat voivat aiheuttaa ristiriitoja näiden kahden toiminnon välillä, ja ilmaisi tukensa koordinoituille toimille, joilla maksimoidaan häiriönsietokyky kyberhäiriöiden ja -uhkien tapauksissa ja valmiudet reagoida niihin.

Valtuuskunnat kehottivat luomaan selkeän sääntelykehiksen, jossa kiinnitetään erityistä huomiota lainvalvontatoimiin, salaukseen ja WHOIS-tietojen saatavuuteen ja jolla varmistetaan yksityisyyden ja perusoikeuksien täysimääräinen kunnioittaminen.

⁴⁴ 11719/21.

7. SISÄISEN JA ULKOISEN TURVALLISUUDEN VÄLINEN YHTEYS

a. YTPP:n ja oikeus- ja sisäasioiden alan yhteistyö: strateginen kompassi / YTPP-siviilialan sopimus

Syyskuussa 2021 COSI ja PTK keskustelivat **YTPP- ja oikeus- ja sisäasioiden alan yhteistyön** tilanteesta tarkoituksena lisätä EU:n toiminnan johdonmukaisuutta ja vahvistaa siviilikriisinhallintaa EU:n ja jäsenvaltioiden sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden painopisteiden mukaisesti.

Valtuuskunnat keskustelivat tällaisen yhteistyön edistämisestä erityisillä toimilla, joiden tarkoituksena on saattaa yhteen YTPP- ja oikeus- ja sisäasioita käsittelevät kansalliset ja EU:n viranomaiset ja virastot⁴⁵ YTPP-siviilialan sopimuksesta annettujen neuvoston päätelmien⁴⁶ mukaisesti.

Brysselissä järjestettiin heinä- ja joulukuussa 2021 kaksi YTPP- ja oikeus- ja sisäasioiden alan yhteistyötä käsittelevää aihekohtaista seminaaria. Heinäkuussa pidetyssä seminaarissa korostuivat tarve lisätä YTPP-operaatioiden operatiivisia toimeksiantoja, käynnistää säännöllinen institutionaalinen koordinointi COSIn ja PTK:n sekä COSIn tukiryhmän ja Sivkomin välillä ja lisätä lainvalvontaviranomaisten määrää YTPP-operaatioissa. Joulukuussa järjestetyssä seminaarissa siihen osallistuneet jäsenvaltiot, EU:n toimielimet ja oikeus- ja sisäasioiden virastot vaihtoivat yhteistyön edistämistä koskevia näkemyksiä ja hyviä käytäntöjä ja käsitelivät siihen liittyviä haasteita jäsenvaltioiden näkökulmasta.

Valtuuskunnat keskustelivat myös maaliskuussa 2022 hyväksytystä strategisesta kompassista.

8. COSIN TUKIRYHMÄN TEHTÄVÄT

COSIn tukiryhmä helpotti ja tuki edelleen pysyvän komitean työtä erityisesti EU:n toimintapoliittisen syklin / EMPACTin osalta. Se valmistelee COSIssa käytäviä keskusteluja joko käsittelemällä valmiiksi tiettyjä asiakohtia, jotka voidaan käsitellä tukiryhmän tasolla, tai nopeuttamalla asiakohtien käsittelyä COSIssa. Kysymykset, jotka edellyttävät tarkempaa ohjausta COSIlta, ja strategiset kysymykset osoitetaan COSIn käsiteltäviksi⁴⁷.

⁴⁵ WK 10909/21.

⁴⁶ 13571/20.

⁴⁷ 8900/17.

9. LOPUKSI

Raportointikaudella COSI oli edelleen sitoutunut keskeiseen rooliinsa sen varmistamisessa, että sisäistä turvallisuutta koskevaa operatiivista yhteistyötä koordinoidaan, edistetään ja lujitetaan kaikkialla unionissa. COSI on edelleen toiminut seuranta-, neuvonta- ja päätöksentekuelimenä ja luonut synergioita poliisin, tullin, rajavartiolaitosten ja oikeusviranomaisten sekä muiden asiaankuuluvien toimijoiden välillä. Se on käsitellyt horisontaalisia teemoja, joiden merkitys on korostunut entisestään covid-19-pandemian aikana ja joissa teknologinen kehitys aiheuttaa jatkuvasti muutoksia myös sisäisen turvallisuuden alalla. Lisäksi COSI on edennyt aiemmin määritellyillä toimintalinjoilla, kuten EMPACTin ja sen puitteissa tehtävän operatiivisen yhteistyön helpottamisessa ja kehittämisessä.

COSIlla on edelleen tärkeä tehtävä tarvittavien vastausten kehittämisessä EU:n sisäistä turvallisuutta koskeviin haasteisiin ottaen huomioon ne monet aiheet, jotka tulevat seuraavan puheenjohtajakolmikön (Ranska, Tšekin tasavalta ja Ruotsi) käsiteltäviksi.

LIITE I – LYHENTEET

- COSI: sisäisen turvallisuuden operatiivisen yhteistyön pysyvä komitea
- EMPACT: Euroopan monialainen rikosuhkien torjuntafoorumi
- EMSC: ihmisten salakuljetusta tutkiva eurooppalainen keskus
- ENISA: Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto
- EUH: Euroopan ulkosuhdehallinto
- EU SOCTA: Vakavaa ja järjestäytynyttä rikollisuutta koskeva EU:n uhkakuva-arvio
- PSC: poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea
- SIS: Schengenin tietojärjestelmä
- Sivkom: siviilikriisinhallintakomitea
- YTPP: yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka

2020

GENERAL FACTSHEET — OPERATIONAL ACTION PLANS (OAPS) 2020 Results

2737
INTERNATIONAL
INVESTIGATIONS/
OPERATIONS SUPPORTED

DRUGS – NEW PSYCHOACTIVE SUBSTANCES/SYNTHETIC DRUGS

107 arrests
Seizures: **12 tonnes** of drugs (MDMA, methamphetamine, amphetamine, cocaine, cannabis); **€60 000** of assets seized

OPERATIONAL HIGHLIGHT: **Operational Task Force (OTF) Troika**

11 640 kg of drugs worth more than **€358 million** seized, **3 Joint Investigation Teams (JITs)** set up, **Major drug transport operations** discovered, **Criminal groups** disrupted, **Numerous High-Value Targets (HVTs)** placed under investigation, **Drug concealment trends** identified

DRUGS - CANNABIS, COCAINE AND HEROIN

2 048 arrests
Seizures: **11 tonnes** of cocaine; **8.4 tonnes** of cannabis; **€200 million** seized; **12 300** tablets of MDMA; heroin seizures
Other: Equipment for production of drugs, firearms
3 labs for illegal cultivation of marijuana dismantled

OPERATIONAL HIGHLIGHT: **Operation EMMA/26 LEMONT**

21 HVTs arrested; **1 500** new investigations; **Significant seizures** of cocaine, heroin, amphetamine, weapons and explosives, etc.; Detection of **containers used as torture chambers**; **Homicides** resolved and prevented; **Corruption cases** detected and prevented; **€139 million** seized

7487
ARRESTS

CYBERCRIME – NON-CASH PAYMENT FRAUD

1 567 international investigations/ operations supported
477 arrests/detentions; **5 013** fraudulent transactions reported in the framework of Operation EMMA; **90 000** pieces of compromised card data contributed by the private industry in the framework of the carding action week analysed; **6 809** money mules, **227** herders (money mule recruiters) and **7 088** victims identified; Estimated lost prevented: **€73.5 million**

OPERATIONAL HIGHLIGHT: **Operation EMMA**

1 529 criminal investigations initiated; Participation of more than **500** banks and financial institutions; **5 013** fraudulent money mule transactions identified; Total loss prevented estimated at **€33.5 million**; **6 809** money mules identified, alongside **227** money mule recruiters; **455** individuals were arrested worldwide

CYBERCRIME – CHILD SEXUAL ABUSE AND CHILD SEXUAL EXPLOITATION

37 arrests; **29** seizures; **184** victims identified; **218** VIDTF (Victim Identification Task Force) created; **3 513** Intelligence packages distributed

Prevention: Booklet intended for **11** and **12-year-old** children presented in organised prevention sessions in schools to approximately **12 000** children. Active participation in the ICANN, RIPE and other initiatives promoted by the private sector and NGOs.

Financial investigations in the framework of SG 6: Operations targeting livestream abuse of minors, coordinated by the Romanian police, in cooperation with Western Union, MoneyGram and PayPal; Intelligence on **387** suspects collected; **10** suspects arrested; **33** children were safeguarded.

CYBERCRIME – ATTACKS TO INFORMATION SYSTEMS

45 arrests

8 international investigations/ operations supported

A **splash page** prepared by Europol was put up online after the domain seizures

Infrastructure on several **Remote Access Tools (RATs)** identified and **HVT/developer** identified. **40 000** victims' data recovered, and **16** proxy servers identified
Seizures: **50** servers; **3** domains from bulletproof VPN provider; **€100 000** in cryptocurrencies; Bitcoin mining equipment

Takedowns: **2** illegal backend platforms; Infrastructure in Romania, Norway, US, Germany, Netherlands, Switzerland; **1** illegal bulletproof VPN service involving **3** different domains

DOCUMENT FRAUD

18 international investigations/operations supported
38 arrests; **4** print shops dismantled; Seizures: **3 019** fraudulent documents, **1 150** blank plastic supports for ID cards and driving licences; **€21 400**; **7** Organised Crime Groups (OCGs) disrupted

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Massilia (Facilitation of Illegal Immigration - FI)

A **print shop** producing counterfeit documents was dismantled; **3** individuals suspected of forgery of documents arrested; **Technical equipment**, **1 150** blank plastic supports for ID cards and driving licenses, holographic bands, **16** counterfeit ID cards (Belgian, Spanish and Italian), ID photos of customers and forged breeder documents were seized

FACILITATED ILLEGAL IMMIGRATION

2 280 arrests

14 OCGs dismantled, **27** identified; **1** HVTs and **87** suspects identified; **2 350** document fraud cases reported, including **52** visa fraud cases and **548** ID misuse

Seizures: **1** thermal printer, **2** laminators, **1 150** blank supports for ID cards and driving licences, holographic bands, **16** counterfeit ID cards; **381** vehicles/ **1 253** vehicle parts; **2** yachts, **1** boat, **2** outboard motors; **52** firearms; **1.8 tonnes** of marihuana; **10.33 kg** of heroine; **2 128** psychoactive tablets; **20 350** undeclared surgical masks; Cash seizures value: **€693 900**

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Fortunate

1 OCG dismantled; **6** members arrested; **23** irregular migrants intercepted; **1** yacht, cell phones, storage devices and relevant documents stipulating money transactions were seized

TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS (THB)

744 arrests

1 025 new cases initiated; **5 956** Suspects identified; **5 030** Victims (**266** minors) identified; **744** OCGs related to THB have been reported by member states.

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Cumbia

8 suspects arrested; **15** potential victims saved; **3** apartments seized; **€120 000** seized

ENVIRONMENTAL CRIME

440 arrests

500 suspect investigated

Seizures/ Assets seized: **32 kg** of glass eels, **45** nets and fishing gear; **807** seizures of illegal timber (**8 613m3**); **132** warehouses/illicit waste dumping facilities and **167 452** tons of waste; **20** birds; **700** dried butterflies, **7kg** of gold, **77.5kg** of mercury worth **€250 000**, **355** reptiles worth **€800 000**, **237 million** Colombian pesos worth **€90,000**; **639** ivory items; **92** tons of WEEE (waste from electric and electronic equipment); total value **€93,725,294**; **€40 million** total value of the company facilities seized (warehouses, depots, vehicles, etc.)
Tax evasion prevented: **€31 376 452**

CRIMINAL FINANCES, MONEY LAUNDERING AND ASSET RECOVERY

40 arrests

538 Contributions on cash seizures, suspicious cash declarations, suspicious transactions reports and money mule cases

Seizures/assets recovered: **€19 829 888** in cash; **118** bitcoins, **4** properties, gold and silver coins worth a total of **€5.5 million**

€2.1 million worth of seizures including: **14** frozen bank accounts, **5** properties, **2** commercial companies' assets, **15** vehicles, weapons, multiple bank accounts and electronic items

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Pulse

8 cards used in the Netherlands to take out illicitly obtained money from regular ATMs; A group of just **3** young men used more than **1 000** false IDs to get accounts on many online gambling sites for bonuses for new players; **1** arrest; Real estate valued at **several million euros** confiscated by the public prosecutor's office pending future judicial proceedings

MTIC FRAUD

50 arrests
20 OCGs identified and **11** OCGs investigated;
259 suspects identified and **110** suspects investigated;
€28 million of tax evasion prevented; **€8 million** worth of assets seized

OPERATIONAL HIGHLIGHT: central Europe action
39 arrests; **110** suspects investigated; **6** OCGs investigated; **1** JIT; **92** searches; **€7 million** worth of assets seized; **€24 million** of tax evasion prevented

EXCISE FRAUD

487 arrests
111 international investigations/ operations supported
Tax evasion prevented: **€245 356 711**
Seizures: **477 274 656** cigarettes; **1.47 million** kg of tobacco (raw tobacco, fine cut tobacco, water-pipe tobacco); **2.31 million** kg of designer fuel; **30** pallets and **31 690** litres of alcoholic beverages; **1 108 kg** of snus; **€662 834** in cash
Assets seized: **465** vehicles (trucks, trailers, cars, vans); **57** forklifts; **1** ISO tanker and different types of containers (tank, IBC, maritime); smartphones, computers, tablets, camera system with data storage devices; machinery and equipment for illicit production of tobacco products (**138** production lines; **30** packaging lines; **138** cutting machines; **32** generators and precursors).

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Chain Bridge V (Designer Fuel Fraud)
39 arrests; Seizure of **2.3 million** kg of designer fuel, **9 750 kg** of fine cut tobacco, **14 400 kg** tobacco leaves, and **2 075** litres of alcoholic beverages; Revenue loss prevented: **€11 million**

ORGANISED PROPERTY CRIME

540 arrests
53 mobile organised crime groups dismantled
8 Joint arrests operations
Seizures: **3** hotels and **90** properties; **+35 000** cultural goods; **517** vehicles + **1 361** stolen vehicle parts; **30 kg** of gold; **110 kg** of silver; **1.5 million** cigarettes; **1 tonne** of tobacco; **6 tonnes** of copper; **12** boat engines; **+120** ancient books; **+50** luxury bicycles; **1 800 kg** marijuana; **10 kg** heroin; **141** forged documents; **26** weapons; Perfumes, cosmetics, tools, jewels, beer barrels, car key encoding case, GPS tracking devices, GPS jammers, etc.
Assets seized: **€58 510 691** (including **€2 297 291** and **\$200 000** in cash)

FIREARMS

154 arrests
Seizures: **2 732** weapons; **2 435** Firearms; **45** converted and rebranded gas/alarm weapons; **10 528** rounds of ammunition; **164** pyrotechnic devices; **117 Kg** of drugs; **1** vehicle

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Bosphorus
11 suspects arrested;
Seizure of **191** firearms, **3 714** rounds of ammunition; small quantities of drugs including cannabis and cocaine; unstamped cigarette packs; **1** vehicle, false ID documents and **164** pyrotechnic devices.
Prior to the action days, all participating countries

Further reading

<https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eu-fight-against-crime/>

© European Union, 2021
Reuse is authorised provided the source is acknowledged.
CS_2021_259